

**Ytre Hvaler
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Postboks 325
1502 MOSS

Besøksadresse
Skjærgårdens Hus
Vadbenken 8
1680 Skjærhalden

Kontakt
Sentralbord: +47 69 24 70 00
Direkte: +47 69247024
OVADMMAILADRESSE
monika.olsen@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyre.no/ytre-hvaler>

Ytre Hvaler Vingård AS

Saksbehandler Monika Olsen

Vår ref. 2025/50466-2 432.3

Deres ref.

Dato 26.11.2025

Ytre Hvaler nasjonalpark - lagring av flasker på havets bunn - Ytre Hvaler Vingård AS

Søknad datert 12.11.2025 ble behandlet i Ytre Hvaler nasjonalparkstyre 05.12.2025.

Saksfremlegg til nasjonalparkstyret

Sak 2025-27 Søknad om dispensasjon til lagring av flasker på havets bunn - Ytre Hvaler Vingård AS

Nasjonalparkstyrets vedtak

Settes inn

Forvalters forslag til vedtak

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 avslås søknaden fra Ytre Hvaler Vingård AS om midlertidig undervannslagring av vin i Ytre Hvaler nasjonalpark.

Begrunnelse: Tiltaket strider mot verneformålet og kan påvirke verneverdiene mer enn nevneverdig og er ikke nødvendig av hensyn til sikkerhet eller vesentlige samfunnsinteresser. Vurderingen etter nml. §§ 7–12 og § 48 kommer frem av saksframstillingen.

Bakgrunn for saken

Vi viser til søknad mottatt 12.11.2025. Ytre Hvaler Vingård AS har søkt om dispensasjon til lagring av flasker på havets bunn i Ytre Hvaler nasjonalpark.

Ytre Hvaler Vingård AS ble etablert i 2021 og drives som et aksjeselskap. Vingården holder til på Nedgården på Hvaler og har siden oppstarten hatt som mål å utvikle norsk vinproduksjon gjennom bærekraftige og innovative metoder. Bedriften produserer vin og rabarbrabasert drikke, og har til nå plantet over 5 000 vinstokker fordelt på sorter som *Weisser Riesling*, *Solaris* og *Frühburgunder*. Eiendommens jordsmonn består av et moldlag på 20–30 cm over tidligere havbunnssedimenter med skjellfragmenter — forhold som minner om jordsmonnet i kjente europeiske vinregioner som Chablis og Champagne. Dette gir gode forutsetninger for å utforske produksjon av kvalitetsvin i norsk klima.

Ytre Hvaler Vingård legger vekt på regenerativ drift, biodiversitet, og lokal verdiskaping, og samarbeider med grunneiere, rådgivere og utdanningsinstitusjoner. Målet er å produsere 30

000–50 000 flasker vin årlig, samtidig som virksomheten skal være en kunnskapsarena for vinfaglig utvikling i Norge.

1. Formål:

Prosjektet som det her søkes om, gjelder et forsøks- og utviklingsprosjekt for undervannslagring av musserende vin. Formålet er å undersøke hvordan de stabile forholdene under vann – særlig lav temperatur, høyt trykk, jevn mørkegrad og naturlig bevegelse – påvirker vinens modningsprosess og aromautvikling. Slike eksperimenter er internasjonalt dokumentert i kystområder i Frankrike, Italia og Kroatia, men det finnes lite kunnskap om effektene av lagring under norske maritime forhold. Resultatene vil bidra til forskningsbasert innsikt, samt mulig styrke Hvaler-regionens posisjon som innovativ vinprodusent i nordisk sammenheng.

2. Gjennomføring og metode

Antall flasker: 2000 stk musserende vin (pilot)

Plassering: På nordsiden / innsiden av Store Angret og innenfor Ytre Hvaler nasjonalpark sine grenser. Jfr. kart vedlegg 1 og film av sjøbunnen vedlegg 2.

Dybde: Ca. 34 meter

Varighet: 6 - 12 måneder

Utstyr: Flaskene plasseres i et lukket, korrosjonsbestandig stålbur som sikrer stabilitet og hindrer bevegelse. Buret vil forankres forsvarlig til bunnen og merkes tydelig for å unngå navigasjonsrisiko.

Gjennomføring: Nedsetting og heving vil utføres av erfarne dykkere fra båt, evt. bruk av drone, men ingen bruk av motorisert bunnutstyr eller metoder som kan skade sjøbunnen. Etter seks til 12 måneder tas buret opp i sin helhet. Området inspiseres visuelt for å bekrefte at ingen spor, gjenstander eller miljøpåvirkning er etterlatt.

3. Dokumentasjon og evaluering

Etter avsluttet lagringsperiode vil vinen analyseres både kjemisk og sensorisk. Det vil bli registrert temperatur, saltholdighet og lysforhold i perioden. Resultatene sammenlignes med kontrollflasker lagret på land, og dokumentasjonen vil inngå i et rapportprosjekt som kan deles med fagmiljøer og eventuelle forskningspartnere.

4. Miljøhensyn

Tiltaket er planlagt med fullt hensyn til verneforskriften for Ytre Hvaler nasjonalpark:

Flaskene er tett forseglet og uten risiko for lekkasje.

Stålburet er ubehandlet og uten plast, maling eller kjemikalier.

Ingen inngrep i bunnsubstratet utover punktvis forankring.

All aktivitet foregår med lav motorbruk og hensyn til sjøfugl, ferdsl og naturverdier.

Etter endt prosjekt tas alt materiell opp, og området ryddes.

Tiltaket vurderes derfor å ha minimal eller ingen miljøpåvirkning.

5. Hurtigruten – en mulig samarbeidspartner

Vi har dialog med Hurtigruten om et mulig samarbeid rundt dette.

De har allerede erfaring med å lagre musserende vin på havets bunn som et drikkekonsept kalt "Havets Bobler". De har samarbeidet med britiske vinprodusenter og lagret vinen i kaldt arktisk hav på ca. 34 meters dybde. Lagringen skjer på omtrent 34 meters dybde der

temperaturen er ca. 5 °C, noe som gir et stabilt og kaldt klima for modning. Mangel på lys og høyt trykk bidrar også til den spesielle modningen. Resultatet: Vinen antas å utvikle en rundere, mer elegant smak med mykere bobler enn vin laget på tradisjonelt vis. Tilgjengelighet: Produktet selges eksklusivt om bord på Hurtigrutens skip som en del av deres "Norway's Coastal Kitchen" konsept. Hurtigruten har erfaring og ekspertise som gjør at vi kan gjøre dette på en forsvarlig måte som hensyntar miljøet. Dere kan lese mer om deres konsept her; ["Hentet opp 4500 flasker «Havets bobler» fra sjøen i nord — Vinpuls - Ulf Dalheim"](#)

6. Oppsummering

Ytre Hvaler Vingård AS søker med dette om tillatelse til midlertidig undervannslagring av 2000 flasker musserende vin i Ytre Hvaler nasjonalpark. Prosjektet er tidsbegrenset, lavrisiko og har et tydelig forskningsmessig formål.

Lovgrunnlag

Ytre Hvaler nasjonalparkstyre er forvaltningsmyndighet for Ytre Hvaler nasjonalpark. Vi forvalter verneområdet etter en egen forskrift med bestemmelser som sier noe om formålet med vernet, og hvilke tiltak og aktiviteter som er tillatt, forbudt eller som krever tillatelse.

Forskrift om vern av Ytre Hvaler nasjonalpark ble fastsatt ved kongelig resolusjon av 26.06.2009. Formålet (§ 2) med verneområdet er å

- bevare et egenartet, stort og relativt urørt naturområde ved kysten i sørøst-Norge,
 - bevare et undersjøisk landskap med variert bunntopografi,
 - bevare økosystemer på land og i sjø med naturlig forekommende arter og bestander, kystlandskap med sjøoverflate og havbunn med korallrev, hard- og bløtbunn.
- Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.*

Etter verneforskriften § 3 punkt 1.1 a) *Vern mot inngrep i landskapet og på sjøbunnen* er området vernet mot inngrep av enhver art, herunder oppføring av varige eller midlertidige bygninger, anlegg og innretninger, hensetting av campingvogner, bobiler og maskiner, brygger, utlegging av moringer og bøyer, etablering av akvakulturanlegg,...Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.

Ihht § 3 punkt 2.1 *Vern av plantelivet* er vegetasjonen på land og i sjø, ..., vernet mot all skade og ødelegging. Ihht § 3 punkt 3.1 *Vern av dyrelivet* er dyrelivet på land og i sjø, herunder hi, reir, hekke-, yngle- og gyteplasser vernet mot skade og unødvendig forstyrrelse.

Verneforskriften åpner ikke for at vi kan gi tillatelse til lagring av flasker på havets bunn. Ytre Hvaler nasjonalparkstyre kan, i slike tilfeller, vurdere søknaden etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven (nml) § 48. Vi kan gi dispensasjon dersom tiltaket ikke er i strid med verneformålet og ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. I dette tilfellet er det første ledd første alternativ som kommer til anvendelse.

Dispensasjonsmuligheten i nml. § 48 skal være en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette eller spesielle/særlige tilfeller. Hjemmelen skal ikke brukes til å utvide rammen for vernevedtaket ved at det rutinemessig gis dispensasjon til tiltak/aktiviteter som i

utgangspunktet er forbudt. At vilkårene er oppfylt gir ikke krav på tillatelse. Det er opp til Ytre Hvaler nasjonalparkstyre å vurdere om søknaden gir grunn til å gi dispensasjon fra verneforskriften i dette tilfelle. Utgangspunktet er at naturverdiene som har begrunnet vernet skal ha en klar forrang framfor andre hensyn.

Det følger av nml. § 7 at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal ligge til grunn som retningslinjer ved behandling av søknaden. Dette innebærer at kunnskapsgrunnlaget i saken skal være tilstrekkelig. I tillegg skal prinsippene om føre-var, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse og miljøforsvarlige driftsmetoder vurderes.

Vurdering av saken

Kunnskapsgrunnlag (nml § 8)

Beslutninger som berører naturmangfold skal bygge på kunnskap om naturverdier og effekten av påvirkninger. Vi har hentet kunnskap fra de nasjonale databasene Naturbase og Artskart, Fiskeridirektoratets Yggdrasil, forvaltningsplanen for Ytre Hvaler nasjonalpark, mottatt søknad og tilleggsopplysninger, samt generell kunnskap tilegnet gjennom å være forvaltningsmyndighet siden området ble vernet. Vernet i nasjonalparken skal være strengt. Forvaltningen har som mål at det undersjøiske landskapet med variert bunntopografi skal sikres mot små og store inngrep.

Verneformålet for nasjonalparken favner vidt og skal blant annet bidra til å bevare økosystemer på land og i sjø med naturlig forekommende arter og bestander. Det skal videre bidra til bevaring av kystlandskapet med sjøoverflate og havbunn med korallrev, hard og bløtbunn. Ytre Hvaler nasjonalpark omfatter et bredt spekter av naturtyper, beskyttede bløtbunnsstrender og grunne bløtbunnsområder med ålegras, eksponerte klippestrender, utstrakte tareskoger, store grunne eksponerte hardbunnsområder, bratte fjellvegger med en rik hardbunnsfauna, strømskurte løsmassebunner, dype spektakulære korallrev samt bløtbunn på store dyp i Hvalerdypet. Hver for seg representerer disse naturtypene fra middels store til meget store naturverdier, men det samlede mangfoldet av marine habitater og naturtyper en finner innenfor nasjonalparken gjør at dette området er spesielt og av meget stor verdi. Forekomstene av koraller med assosiert fauna, og funn av andre sjeldne dyrearter på hardbunn og til dels på bløtbunn, gjør dette området unikt ikke bare i Skagerrak, men også internasjonalt (Konsekvensutredning for Ytre Hvaler, Østfold Deltema naturmiljø i sjøen).

I Naturbase er naturtypen skjellsand registrert i flere områder mellom Lille og Store Angeret (vedlegg 4). Forekomstene er modellert og avgrenset av NIVA (Norsk Institutt for vannforskning) på bakgrunn av feltinnsamlede data fra NGU, som en del av Nasjonalt program for kartlegging av biologisk mangfold - kyst. Det er ikke gjort feltregistreringer av forekomstene. Verifisering i felt er anbefalt. Forekomstene ligger stor sett grunnere enn 50 meter. Det er ikke usannsynlig at denne naturtypen også finnes i området hvor ståluret er tenkt forankret på ca 34 meters dybde. I filmen i vedlegg 2 kan man se en del skjellsand. Det er en del strøm i sjøen i dette området, og området er populært for fritidsfiske.

Forvaltningsplanens kapittel 3.1.10 om infrastruktur og andre tekniske inngrep sier at *"Nye tiltak skal vurderes i et langsiktig perspektiv, slik at man unngår at mange små endringer til sammen og over tid gir vesentlige endringer i landskapets art eller karakter"*. Retningslinjene i forvaltningsplanen sier at vernet skal være strengt og at brukerinteressen skal avveies mot inngrepets innvirkning på landskapet og verneverdiene ellers. Blant annet vil omfanget,

miljøvirkningen og nødvendigheten av de tiltak som det søkes dispensasjon for, ha betydning. Inngrep som skader eller forringer verneverdier skal så langt som mulig unngås eller begrenses. Også hensyn som positivt taler for det omsøkte tiltaket, og om det vil stride mot verneverdiene om tilsvarende dispensasjonssøknader blir innvilget i fremtiden, inngår i vurderingen.

I tråd med § 48 i nml. skal søknad om dispensasjon inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. Krav til kunnskapsgrunnlaget skal stå i forhold til størrelsen på inngrepet. Dere har i søknaden og tilleggsopplysningene gitt informasjon om hvordan flaskene skal lagres, og gitt oss deres vurderinger av tiltakets virkning på verneverdiene. Dere har også sendt inn film som viser bunnforholdene der dere planlegger å legge et lukket, korrosjonsbestandig stålbur ved Store Angeret (vedlegg 2).

I deres redegjørelse framgår det at 2000 stk flasker med musserende vin skal plasseres på nordsiden / innsiden av Store Angret og innenfor Ytre Hvaler nasjonalpark sine grenser (jfr. vedlegg 1). Videre at de bør lagres på ca. 34 meters dybde i 6 - 12 måneder. Flaskene plasseres i et lukket, korrosjonsbestandig stålbur som sikrer stabilitet og hindrer bevegelse. Dere tenker at buret forankres forsvarlig til bunnen og merkes tydelig for å unngå navigasjonsrisiko. Nedsetting og heving vil utføres av erfarne dykkere fra båt, evt. bruk av drone, men ingen bruk av motorisert bunnutstyr eller metoder som etter deres vurdering kan skade sjøbunnen. Etter seks til 12 måneder tas buret opp i sin helhet. Området inspiseres visuelt for å bekrefte at ingen spor, gjenstander eller miljøpåvirkning er etterlatt. Dere har planlagt tiltaket med hensyn til verneforskriften for Ytre Hvaler nasjonalpark:

Flaskene er tett forseglet og uten risiko for lekkasje.

Stålburet er ubehandlet og uten plast, maling eller kjemikalier.

Ingen inngrep i bunnsubstratet utover punktviss forankring; det sies ellers ikke noe om forankringsmetode.

All aktivitet skal foregå med lav motorbruk og hensyn til sjøfugl, ferdsel og naturverdier.

Etter endt prosjekt tas alt materiell opp, og området ryddes.

Dere vurderer at tiltaket derfor har minimal eller ingen miljøpåvirkning.

Kunnskapsgrunnlaget anses tilstrekkelig sett opp mot sakens karakter og risiko.

Føre-var-prinsippet (nml. § 9)

Føre-var-prinsippet vurderes å være lite relevant i denne sammenhengen.

Økosystemtilnærming og samlet belastning (nml. § 10)

Den omsøkte aktiviteten er midlertidig og liten i omfang, men representerer en ny type bruk av området. Med strenge vilkår og kort varighet kunne den samlede belastningen vurderes som ubetydelig. Det er imidlertid forvaltningens oppgave å forhindre en bit- for bit-utvikling som på sikt vil kunne endre nasjonalparken eller deler av denne. I vurderingen av prinsippet om samlet belastning, skal det også vurderes om tiltaket kan ha presedensvirkninger som på sikt kan påvirke naturmangfoldet negativt. Dette innebærer at vi skal vurdere virkningene av det omsøkte tiltaket i sammenheng med andre kjente og planlagte aktiviteter. Ytre Hvaler nasjonalpark er under press fra flere hold (fiske, forskning, kabler mm) og lokale myndigheter og næringer satser på økt bruk av de marine områdene. Det er derfor mulig at det på sikt vil komme flere søknader om bruk av havet og sjøbunnen til ulike tiltak. Dermed er det stor risiko for presedensvirkninger og at en tillatelse i denne saken vil gjøre det vanskeligere å avslå søknader om lignende tiltak i framtiden, både her og i andre verneområder. Vår vurdering er at tiltaket derfor øker faren for samlet belastning.

Vurdering etter nml. § 48

Første alternativ: «Ikke i strid med formål og ikke nevneverdig påvirkning»

Strid mot verneformål: Verneformålet for Ytre Hvaler nasjonalpark er å bevare et representativt og sårbart marint økosystem, herunder naturtyper som tareskog, bløtbunns- og hardbunnsområder og korallrev. Tiltaket innebærer midlertidig undervannslagring av 2000 flasker musserende vin, plassert i stativer forankret på havbunnen.

Tiltaket harmonerer ikke med verneformålet, da det introduserer en fysisk installasjon i et område som skal være mest mulig urørt. Prosjektet har et forskningsmessig formål, men forskningen gjelder vinlagring og gir ingen direkte kunnskap om naturverdiene i nasjonalparken. Det kan oppstå risiko for påvirkning av bunnfauna og naturtyper, samt mulig forsøpling dersom utstyr ikke fjernes som planlagt.

På denne bakgrunn vurderes tiltaket å ikke støtte verneformålet, men heller representere en aktivitet som ligger utenfor formålet med vernet. Dispensasjon kan derfor ikke begrunnes med at tiltaket fremmer verneformålet, men må vurderes etter om det ikke påvirker verneverdiene nevneverdig (første alternativ i § 48) eller om det er «nødvendig» av hensyn til vesentlige samfunnsinteresser (andre alternativ). I dette tilfellet fremstår det som lite sannsynlig at nødvendighetskriteriet er oppfylt.

Nevneverdig påvirkning: Kravet om at tiltaket ikke skal påvirke nevneverdig innebærer at dispensasjonsadgangen er snever. Det kan bare dispenseres i de tilfeller tiltaket vil ha ubetydelig eller begrenset virkning for verneverdiene. Tiltaket innebærer midlertidig undervannslagring av 2000 flasker musserende vin i stativer forankret på havbunnen. Prosjektet er tidsbegrenset og beskrives som lavrisiko av tiltakshaver. For å vurdere om tiltaket kan påvirke verneverdiene nevneverdig, er følgende forhold lagt til grunn: Fysisk påvirkning: Utstyret vil ha direkte kontakt med bunnsubstratet. Dersom plasseringen skjer på bløtbunn uten registrerte sårbare naturtyper og forankringen ikke penetrerer hardbunn, vurderes den fysiske påvirkningen som begrenset. Etter vår vurdering er det ikke redegjort for hvordan stålburet skal forankres, men tiltaket er relativt begrenset både i areal og tid, og sannsynligvis vil ikke inngrepet medføre noen langvarige effekter på sjøbunnen, slik at faunaen relativt fort vil rekolonisere de påvirkede arealene. Hvor stort areal som påvirkes er ikke angitt i søknaden, men kartet i søknaden (vedlegg 1) viser at stålburet er tenkt plassert i bunnen av et skrånende terreng.

Risiko for forsøpling: Tiltaket medfører innføring av fremmed materiale i verneområdet. Risikoen for forsøpling anses lav dersom det stilles krav til materialvalg (korrosjonsbestandig, uten mikroplast) og full opprydding etter prosjektets slutt.

I vår vurdering vektlegger vi at alt naturmangfold er vernet, ikke bare rødlistearter og -naturtyper. Det er usikkert hvordan et lukket, korrosjonsbestandig stålburet med forankring i bunnen vil påvirke verneverdiene i nasjonalparken, men det er sannsynlig at stålburet legges på urørt sjøbunn, som har en verdi i seg selv. Det kan være en risiko for forsøpling og visuell påvirkning, samt en mulig ulempe for ferdsel i forbindelse med f.eks. fritidsfiske.

Tiltaket kan, under forutsetning av at det lokaliseres i område uten sårbare naturtyper eller kulturminner, og at det stilles vilkår om miljøvennlige materialer, opprydding og overvåking,

anses å ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. Vår vurdering er likevel at tiltaket øker faren for samlet belastning som kan påvirke verneverdiene negativt.

Vilkårene i naturmangfoldloven § 48 første ledd første alternativ er kumulative, det vil si at begge vilkårene må være oppfylt. Ingen har krav på dispensasjon selv om vilkårene er oppfylt, det er opp til forvaltningens frie skjønn om dispensasjon skal gis. Av forarbeidene til naturmangfoldloven følger det at den generelle dispensasjonsbestemmelsen i § 48 ikke kan anvendes for å utvide rammen som er trukket opp i vernevedtaket. Dispensasjon kan derfor ikke vurderes etter naturmangfoldloven § 48 første ledd første alternativ.

Andre alternativ: «Nødvendighetskriteriet»

Nødvendighetskriteriet: Vernet skal sikre et representativt og sårbart marint økosystem, inkludert korallrev, sjøfugl og kystlandskap. Området skal beskyttes mot inngrep som kan skade naturverdiene. Bestemmelsen gir også klar anvisning på at hensynet til verneverdiene skal være overordnet for eksempel næringsinteresser.

Prosjektet har et forskningsmessig formål, men vinlagring under vann er primært et kommersielt og innovativt tiltak, ikke en samfunnskritisk funksjon.

Vesentlige samfunnsinteresser i § 48 forstås normalt som sikkerhet, beredskap, infrastruktur eller tungtveiende miljøhensyn – ikke næringsutvikling alene.

Det finnes alternative lokasjoner utenfor verneområdet som kan oppfylle formålet med undervannslagring. Dette svekker argumentet om nødvendighet.

Tiltaket oppfyller ikke nødvendighetskriteriet i § 48 fordi:

- Det er ikke knyttet til sikkerhet eller vesentlige samfunnsinteresser.
- Det finnes alternative løsninger utenfor nasjonalparken.
- Forskningsaspektet er interessant, men ikke tilstrekkelig tungtveiende for å klassifiseres som nødvendig.

Konklusjon:

Vilkårene for å gi dispensasjon med hjemmel i nml. § 48 er ikke oppfylt.

Tiltaket harmonerer ikke med verneformålet om å bevare sårbare marine naturtyper. Det innebærer en fysisk installasjon som kan påvirke bunnmiljøet, og formålet med tiltaket er ikke knyttet til naturvern. Dispensasjon kan derfor ikke begrunnes med at tiltaket støtter verneformålet.

Etter vår vurdering vil lagring av et lukket, korrosjonsbestandig stålbur med forankring i sjøbunnen være i strid med verneformålet og vil kunne påvirke verneverdiene nevneverdig, på grunn av faren for samlet belastning, selv om selve tiltaket er av begrenset omfang i tid og rom.

Terskelen for å gjøre inngrep i verneområder skal være høy. Dette inkluderer vurdering av alternativ lokalisering av tiltaket utenfor nasjonalparken. At et område er vernet, vil i seg selv være et tungtveiende argument for å finne en løsning utenfor området. Vi mener at dette næringstiltaket ikke er nødvendig å gjennomføre innenfor nasjonalparken, og finner ikke at nødvendighetskriteriet veier tyngre enn målet om at naturkvalitetene i kystlandskapet skal opprettholdes.

Kostnader ved miljøforringelse (nml. § 11) og miljøforsvarlige teknikker (§ 12)

Vår vurdering er at søknaden bør avslås, og det ikke er behov for vilkår eller avbøtende tiltak i tråd med naturmangfoldloven §§ 11 og 12.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet. Klagen sendes via Ytre Hvaler nasjonalparkstyre innen **tre uker** fra dette brevet er mottatt, jf. forvaltningsloven kap. VI. Oppgi saksnummer ved klage.

Med hilsen

Monika Olsen
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1	IMG 1179.jpeg
2	Min film - Middels.mov
3	IMG 1177.jpeg
4	marine naturtyper

Kopi til:

STATSFORVALTEREN I ØSTFOLD,
BUSKERUD, OSLO OG AKERSHUS AVD MOSS
HVALER KOMMUNE

Postboks 325

1502 MOSS

Storveien 32

1680

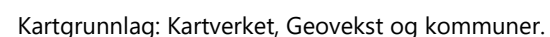
SKJÆRHILDEN

Marine naturtyper (Hb19)

Alle marine naturtyper

© Geodata AS, Kartverket, Geovekst og kommunene, OpenStreetMap | © Geodata AS, Kartverket | © Geodata AS, Kartverket, Geovekst og kommunene | Miljødirektoratet

Kommentarer: Skjellsand. Verdi: viktig. Kilde: Bekkby, T. m.fl. 2020. Nasjonal kartlegging – kyst 2019